

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SOCIOLOGIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Četrtek, 28. avgust 2008 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepите kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 5 esejskih nalog, od katerih izberite 2. Vsak esej naj obsega od 300 do 500 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40; vsaka naloga je vredna 20 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenjevalec ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1	2	3	4	5

Pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred vsak esej prepішите številko in naslov esejske naloge, ki ste jo izbrali. Pišite čіtljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečіtljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

ESEJSKE NALOGE

1. **Primerjajte delovanje in učinkovitost formalnega in neformalnega družbenega nadzora.**

(V odgovoru opredelite družbeni nadzor in njegove funkcije, predstavite obe njegovi obliki ter izpostavite sorodnosti in razlike. V odgovor vključite katero od razlag/teorij odklonskosti, ki se ukvarjajo s problemi družbenega nadzora.)

2. »Glede na opredelitev, ki jo podaja Bell-Fialkoff, je 'etnično čiščenje' oblika razseljevanja prebivalstva, ki kot politika države teži k izgonu velikega števila oseb ter premikom prebivalstva. Spekter sorodnih pojavov se na eni strani začneja z 'genocidom' ter na drugi zaključuje s komaj zaznavnimi pritiski, ki ljudi silijo v emigracije.«

(Mežnarić, S. (2003): Prisilne migracije v letu 2002: zapuščina devetdesetih. V Pajnik, M., in Zavrtnik Zimic, S. (ur.): Migracije – Globalizacija – Evropska unija/Migration – Globalization – European Union, EU Monitor, Mirovni inštitut, Ljubljana, str. 134)

Razpravljajte o etnocidu in genocidu kot politikah »čiščenja« nacionalnega ozemlja. V razpravo vključite konkretne primere iz preteklosti in sedanjosti.

3. **Razpravljajte o vključenosti žensk v politiko.**

(V odgovor vključite kratek pregled boja žensk za politične pravice, pojasnite pomembnost sodelovanja žensk v politiki, predstavite ovire za večje sodelovanje žensk v politiki in navedite, s katerimi ukrepi poskušajo nekatere moderne države povečati zastopanost žensk v politiki.)

4. **Analizirajte vrednote in norme kot ključni sestavini kulture. Obravnavo povežite z vprašanji kulturne pluralnosti, kulturnega relativizma in etnocentrizma.**

5. **Analizirajte povezanost med modernizacijo in ekološkimi problemi.**

(V odgovor vključite opredelitev modernizacije in razlago tistih njenih razsežnosti, ki so najbolj neposredno povezane z ekološkimi problemi; predstavite vsaj dva konkretna ekološka problema.)

Prazna stran

Prazna stran